

Utslippsregnskap fra fly 2023

Bakgrunn

I denne orienteringssaken vises utslipp fra flyreiser i 2023 fordelt på bispedømmene og Kirkerådets sekretariat, med tilhørende nemnder og utvalg.

Det har lenge vært snakket om klimakrisen som noe neste generasjon kommer til å oppleve. Allerede i dag måles stigende havnivå som truer øyer og kystområder, mer ekstremvær som påvirker hele samfunn og økosystemer, og tap av biologisk mangfold hvor mange dyre- og plantearter er i fare for å bli utryddet. Endrede klimaforhold påvirker landbruket og reduserer verdens matvaresikkerhet. Økt varme og luftforurensing gir helseproblemer. Ikke minst utgjør dette økonomiske utfordringer, hvor klimarelaterte skader påvirker global økonomi. Klimakrisen er en av vår tids største utfordringer.

Skal verden nå målene i Paris-avtalen, er det avgjørende at alle virksomheter tar sitt ansvar. Klimafotavtrykksanalyser i 2012 og 2017 viste ingen nedgang i Den norske kirkes egne utslipp. Derfor ba Kirkemøtet i 2017 (sak KM 16/17) om at det forberedes en sak om fremdrift og måloppnåelse på kirkens arbeid med klima og miljø til Kirkemøtet i 2021. I 2021 vedtok Kirkemøtet sak KR 15/21 "Mer himmel på en truet jord – Den norske kirkes arbeid med klima, miljø og bærekraft mot 2030"¹. I punkt 2.1 står det at utslipp fra flyreiser skal reduseres med 60 % innen 2030².

Erfaringer så langt viser at arbeidet med utslippsreduksjon i Den norske kirke fungerer. Kirkens klimafotavtrykksanalyse fra 2022 viste en utslippsreduksjon på hele 24 % fra forrige analyse i 2017³. Hvis Den norske kirke skal nå målet om 60 % kutt i totale reiseutslipp, er det avgjørende at alle tar sin del. Særlig oppmerksomhet må vies til de enhetene som har høye utslippstall i utgangspunktet. I tabellene som følger under, vises utslipp fra flyreiser fra ansatte og folkevalgte.

¹ [km_15_0_21_mer_himmel_på_en_truet_jord_-_den_norske_kirkes_arbeid_med_klima_miljø_og_bærekraft.pdf \(kirken.no\)](#).

² Innstilling fra komité F om å skjerpe målsetningen om reduksjon av klimagassutslipp fra reisevirksomhet fra 53 til 60% for kirken totalt. Lenke: «[Sdo_AMNavn](#)» ([kirken.no](#))

³ [Den norske kirke har redusert klimautslippet – Vårt Land \(vl.no\)](#)

Lesehjelp til beregningene av utslipp

Etter Kirkemøtevedtaket har det vært jobbet videre med presisering av beregning, fordeling av utslipp og fordeling av utslippsreduksjoner mellom ulike enheter i rettssubjektet. Her følger noen viktige punkter.

- **Referanseåret "19+22"**

Utgangspunktet for reduksjonen fram til 2030 er satt til gjennomsnittet av utslippene i 2019 og 2022. Pandemiårene 2020 og 2021 er tatt bort da de ikke var normalår i forhold til antall reiser. Å bruke 2019 og 2022 minimerer innslag av tilfeldige feilkilder. Rettssubjektet reiste nesten likt i disse to årene. Forskjellen var kun 3 %.

- **Beregning av utslipp**

For beregning av utslipp brukes regnskapstall for kjøp av flyreiser. Dette er samme metode som brukes av Asplan Viak når de gjør klimafotavtrykksanalyse for Den norske kirke, og reisebyråer når de beregner utslipp per flyreise. Regnskapstallene er sammenliknet med utslippstall fra reisebyrået (først Berg-Hansen, så G-travel) for alle enheter.

- **Kvoteberegning og krav til kutt**

Totalt skal Den norske kirke kutte 109 039 kg CO₂-ekv. pr. år fra 2019/2022 til 2030. Her er det tatt høyde for differensierte krav til kutt, basert på forskjellige muligheter for kutt: De to nordligste bispedømmene skal kutte 50 % og Kirkerådet og de andre bispedømmene skal kutte 65 %, med lineær fordeling fra 2023 til 2030. Forskjellen mellom de to nordligste bispedømmene og resten av enhetene er lagt inn på grunn av større reiseavstander og mer avhengighet av fly i disse to bispedømmene.

Utslippsbudsjett og framskriving

Utregnede utslippsverdier (kg CO ₂ -ekv.) for framskriving av utslippsreduksjon til 65% reduksjon (50% for N. og S. Hålogaland) til 2030 ifølge <u>regnskapstall</u>									
	Snitt 19+22	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
110 - Kirkerådet fellestjenester	210 825	193 696	176 566	159 437	142 307	125 177	108 048	90 918	73 789
120 - Kirkerådet avdelinger	204 579	187 957	171 335	154 713	138 091	121 469	104 847	88 225	71 603
130 - Bispemøtet	37 053	34 042	31 032	28 021	25 011	22 000	18 989	15 979	12 968
210 - Oslo (-Døvekirken)	12 545	11 526	10 507	9 487	8 468	7 449	6 429	5 410	4 391
2104280-99 - Døvekirken	152 215	139 847	127 480	115 112	102 745	90 378	78 010	65 643	53 275
220 - Borg	10 789	9 912	9 036	8 159	7 283	6 406	5 529	4 653	3 776
230 - Hamar	13 805	12 683	11 561	10 440	9 318	8 196	7 075	5 953	4 832
240 - Tunsberg	16 806	15 441	14 075	12 710	11 344	9 979	8 613	7 248	5 882
250 - Agder og Telemark	26 049	23 932	21 816	19 699	17 583	15 466	13 350	11 233	9 117
260 - Stavanger	52 496	48 231	43 965	39 700	35 435	31 169	26 904	22 639	18 374
270 - Bjørgvin	65 138	59 845	54 553	49 260	43 968	38 675	33 383	28 091	22 798
280 - Møre	58 033	53 318	48 603	43 887	39 172	34 457	29 742	25 027	20 312
290 - Nidaros	115 854	106 441	97 028	87 615	78 202	68 788	59 375	49 962	40 549
300 - Sør-Hålogaland	196 945	184 636	172 327	160 018	147 709	135 400	123 091	110 782	98 473
310 - Nord-Hålogaland	278 638	261 223	243 808	226 393	208 979	191 564	174 149	156 734	139 319
Totalt	1 451 769	1 342 730	1 233 691	1 124 652	1 015 613	906 574	797 535	688 496	579 457

Tabell 1: utslippsbudsjett og framskriving, bispedømmene. Tall oppgitt i kg CO₂-ekv.

	Snitt	Framskriving av utslippsreduksjon til 65% reduksjon til 2030, <u>regnskapstall</u>							
	2019+2022	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030
Ungdommens kirkemøte	5 104	4 689	4 274	3 860	3 445	3 030	2 616	2 201	1 786
Kirkemøtet, nemnder og utvalg	39 353	36 155	32 958	29 761	26 563	23 366	20 168	16 971	13 773
Kirkerådet, nemnder og utvalg	40 261	36 990	33 718	30 447	27 176	23 905	20 634	17 363	14 091
Mellomkirkelig råd, nemnder og utvalg	56 793	52 179	47 564	42 950	38 335	33 721	29 106	24 492	19 878
Samisk kirkeråd, nemnder og utvalg	10 592	9 731	8 870	8 010	7 149	6 289	5 428	4 568	3 707
Sum kirke demokratiet	152 102	139 744	127 385	115 027	102 669	90 311	77 952	65 594	53 236

Tabell 2: utslippsbudsjett og framskriving, kirke demokratiet. Tall oppgitt i kg CO₂-ekv.

Utslipp fra flyreiser i 2023

Utslippet for 2023 er markert med enten grønn eller rød skrift, dersom utslippet har sunket eller økt i forhold til kvoten. Grønt markerer reduksjon. Rødt markerer økning. Referanseåret ("snitt 19+22") står i den grønne kolonnen, og viser utgangspunktet for avdelingens reduksjon.

Enhet / Tall fra	Snitt 19+22	2023	
	kg. Co2 ekv.	kvote	utslipp kg CO2-ekv.
110 - Kirkerådet fellestjenester	210 825	193 696	209 239
120 - Kirkerådet avdelinger	204 579	187 957	216 860
130 - Bispemøtet	37 053	34 042	28 310
Sum Kirkerådet 110+120+130	452 457	415 695	454 410
210 - Oslo (-Døvekirken)	12 545	11 526	23 992
2104280-99 - Døvekirken	152 215	139 847	39 764
220 - Borg	10 789	9 912	23 445
230 - Hamar	13 805	12 683	4 042
240 - Tunsberg	16 806	15 441	7 311
250 - Agder og Telemark	26 049	23 932	11 556
260 - Stavanger	52 496	48 231	29 798
270 - Bjørgvin	65 138	59 845	61 817
280 - Møre	58 033	53 318	82 977
290 - Nidaros	115 854	106 441	83 723
300 - Sør-Hålogaland	196 945	184 636	228 130
310 - Nord-Hålogaland	278 638	261 223	253 902
Sum Bispedømmer	999 312	927 035	850 457
Totalt Dnk Kirkerådet+BD	1 451 769	1 342 730	1 304 867

Tabell 3: flyreiser i 2023 for de ulike enhetene

De fleste har klart å redusere utslippene sine i forhold til referanseåret og kvoten, men også her er det stor variasjon. Totalt er Den norske kirke innenfor kvoten. Årlig reduksjon for Den norske kirke totalt skal være på 109 039 kg CO₂-ekv. per år, og det er oppnådd med en margin på 37 863 kg CO₂-ekv.

Enhet / Tall fra	Snitt 19+22	2023	
	kg. Co2 ekv.	kvote	utslipp kg CO2-ekv.
Ungdommens kirkemøte	5 104	4 689	3 477
Kirkemøtet, nemnder og utvalg	39 353	36 155	43 185
Kirkerådet, nemnder og utvalg	40 261	36 990	51 821
Mellomkirkelig råd, nemnder og utvalg	56 793	52 179	47 799
Samisk kirkeråd, nemnder og utvalg	10 592	9 731	21 922
Sum kirkedemokratiet:	152 102	139 744	168 204

Tabell 4: flyreiser i 2023 for kirkedemokratiet